

Младеновчани добили признања за производе

Нова, кружна,
аутобуска линија 493К
Изградња трансфер
станице за отпад

страница 3

Успешан наступ наших на
Сајму етно хране и пића

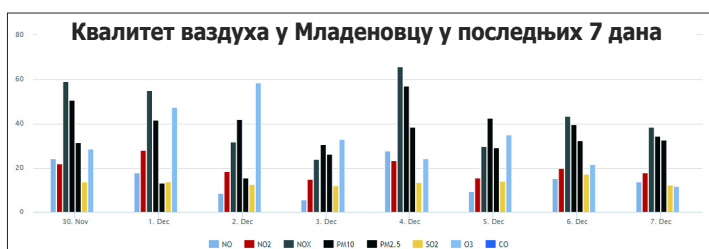
страница 4

Савети за пољопривреднике
Производња органске хране

страница 5

Све што треба да знате о
честицама ПМ 2,5 и 10

страница 7

Рукомет - Прва лига Београда

Пораз од Раковице - 39:33

Одбојка - Прва лига Србије

Смедеревци били бољи

Кошарка - 1. МСЛ лига Центар 1

Кошаркаши поражени

страница 9

СМЕШТАЈИ - МЛАДЕНОВАЦ
063/310-205

НАЛЕД усвојио план активности у наредној години

Решавање приоритетних имовинско-правних питања у фокусу НАЛЕД-а у 2024.

Према расположивим подацима, у Србији постоји више од два милиона нелегалних објеката, док се још 2,7 милиона објеката налази ван евиденција катастра, што је озбиљан изазов у домену урбанистичког планирања и будућих инвестиција у некретнине. Извештаји показују да би спровођење легализације садашњим темпом трајало још неколико деценија, док су губици које трпи држава, грађани и привреда изузетно велики. Ефикасан начин решавања овог питања лежи у поступку масовног озакоњења које би се спроводило по поједностављеној, аутоматизованој процедури.

То је један од кључних предлога НАЛЕД-ове анализе под називом „Оквирни предлог свеобухватне реформе управљања и располагања непокретностима у Србији“ која је представљена члановима Савеза за имовину и инвестиције. Реч је о новој студији, уређеној уз подршку Шведске агенције за међународни развој (Сида), путем пројекта „Јавне набавке и добро управљање за већу конкурентност“.

Студија мапира горуће проблеме у области имовинско-правних односа, предлажући решења за питања унапређења поступка уписа у катастар, комасације, реституције, експропријације, опорезивања некретнина, управљања јавном својином и других поступака.

Александра Дамњановић, државна секретарка у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре говорила је о најновијим изменама Закона о планирању и изградњи, осврнувши се на недавно започету примену конверзије без накнаде која је била једна од кључних иницијатива Савеза у претходне три године. - До данашњег дана поднето је око 880 захтева за конверзију права коришћења у право својине, 49 решења је већ донето. Тренутно на овим пословима ради Министарство, док се паралелно формира Агенција за просторно планирање која ће од 1. јануара у пуном обиму преузети ове послове – изјавила је Дамњановић.

Душан Васиљевић, директор Одељења за конкурентност и инвестиције у НАЛЕД-у поздравео је напоре ресорног министарства на решавању питања конверзије и укидању накнаде, чиме се постиже откључавање додатних инвестиција и стварање услова за нова радна места на више од 5.000 хектара неискоришћеног атрактивног грађевинског земљишта широм земље.

Према његовим речима, правни оквир за управљање непокретностима у Србији је недовољно осавремењен, те га је потребно ускладити са капацитетима наше управе и правосудног система. Како је истакао, реформа имовинско-правних односа на непокретностима ће бити један од фокуса НАЛЕД-а у наредној години заједно са иницијативом за фискално растерећење рада.

- Реч је о две велике реформе којима ћемо се бавити и које не заслужују само пажњу државе, већ је потребно

да сви ми у цивилном сектору, бизнис сектору, мобилишемо ресурсе који за овако нешто никада нису били опредељени. Сматрамо да је то пројекат од националног значаја и да може да ослободи непокретности вредне милијарде за инвестиције и за наш економски развој – нагласио је Васиљевић.

Када је реч о озакоњењу, Дамњановић је додала да држава размишља о новом закону који би решио проблем нелегалних објеката, да постоји интерес свих чланова Владе да се укључе у решавање овог сложеног питања, те да процес озакоњења мора бити масован.

Један од циљева на коме треба радити, према речима Душана Васиљевића, јесте и да систем просторног, односно урбанистичког планирања буде преуређен тако да имамо адекватну покривеност територије Србије најважнијим потребним плановима, нарочито оних подручја која су атрактивна за инвестиције, као и могућност активног учешћа грађана у процесу урбанистичког планирања. Као позитиван пример, истакао је град Крагујевац у коме се тренутно спроводи пилот пројекат формирања платформе путем које ће грађани и привреда моћи у реалном времену да добијају обавештења када се покрене иницијатива за измену било ког планског документа на подручју за које су заинтересовани.

На седници је представљено и најновије издање Регулаторног индекса Србије за 2022. годину који оцењује квалитет доношења и спровођења прописа. Како је речено, у претходној години донето је укупно 60 закона, од којих је 18 имало директан или индиректан утицај на привреду. Јавна расправа организована је за свега 5 од 18 закона, те је истакнуто да наш правни оквир прецизно не дефинише када је она неопходна.

Последња у низу седница НАЛЕД-овог Савеза за имовину и инвестиције у овој години била је прилика да се позову чланови да активно учествују и номинују препоруке за Сиву књигу 16, чије се представљање очекује током фебруара наредне године.

(Младеновачки глас у сарадњи са НАЛЕД-ом)

Нова аутобуска кружна линија 493 К

На иницијативу Градске општине Младеновац, Секретаријат за јавни превоз града Београду увео је кружну линију 493К, на релацији Младеновац-Београд Мостарска петља-Младеновац, која је почела са применом од уторка, 5. децембра. Из Саобраћајног предузећа „Ласта“ саопштавају да ће се поласци на новој кружној линији 493К одвијати радним данима, у 05:05, 05:20, 05:35, 6:55, 7:15, 15:00, 16:40, 17:45, 19:35 из Младеновца.

Увођење нове кружне линије 493К путницима ће омогућити да брже и лакше стигну до жељеног одређишта у престоницу, будући да велики број корисника јавног линијског превоза на стајалишту Аутокоманда преседа на друге линије градског превоза у Београду и наставља путовање ка различитим деловима главног града.

Обележен Међународни дан особа са инвалидитетом

Поводом 3. Децембра, Међународног дана особа са инвалидитетом, Међуопштинска организација слепих и слабовидих Младеновца и Сопота организовала је дружење са члановима и сарадницима. У име Градске општине Младеновац, догађају је присуствовала Гордана Димитријевић – Бјеличић, председница Скупштине. У пријатној атмосфери, разговарали су о плановима и потребама овог удружења и изразили задовољство досадашњом сарадњом, која ће бити настављена и у наредном периоду.

Међународни дан особа са инвалидитетом обележава се од 1992. године када је Генерална скупштина Уједињених нација усвојила резолуцију којом се све земље позивају на обележавање тог дана, са циљем да се особама са инвалидитетом омогући једнако уживање људских права и равноправно учествовање у друштвеном животу.

„Кућица здравља“ до недеље

У циљу превенције болести и очувања здравља, организовани су бесплатни превентивни прегледи за заинтересоване грађане од 4. децембра до 10. децембра у „Кућици здравља“ која је постављена на платоу испред зграде општине. У суботу можете да обавите преглед код интернисте уз ЕКГ снимак срца, као и саветовање са лекаром. Недеља је дан очувања менталног здравља уз скрининг на депресију; Како препознати претећи мождани удар и контрола стреса. Оба дана могућ је и ултразвучни преглед као мерење крвог притиска и нивоа шећера у крви. Прегледи ће се обављати по утврђеном распореду у времену од 9 до 17 сати.

У току је изградња трансфер-станице у којој ће се прикупљати отпад

Изградњом трансфер-станице у Младеновцу биће омогућено затварање тренутних депонија на територији општина Младеновац и Сопот и обезбедиће се услови да се комунални отпад, који је сакупљен са територија ових општина, транспортује до санитарне депоније у Винчи, где ће се користити у постројењу за производњу топлотне и електричне енергије.

Трансфер станица се гради на територији Месне заједнице Влашка, а планирана је изградња управне зграде, надстрешнице за привремено складиштење примарно селектованог отпада, хале за секундарну сепарацију рециклабилног отпада, надстрешнице са платформом за претовар отпада, надстрешнице за балирани отпад, резервоара за хидрантску и санитарно-техничку воду, резервоара за прихват атмосферске воде, резервне санитарне касете, манипулативног платоа са саобраћајницама и осталих пратећих садржаја, укупне бруто развијене грађевинске површине (БРГП) свих функционалних јединица 2.898 и саобраћајница 8.200 квадратних метара.

Град Београд, Секретаријат за заштиту животне средине, Локалним планом управљања отпадом града Београда 2021–2030. дефинисао је изградњу четири трансфер-станице са центрима за сакупљање отпада на територији града Београда ради унапређења система сакупљања отпада, проширења укупног обима сакупљања и успостављања система одвојеног сакупљања, поновног коришћења и рециклаже отпада. Прва од четири трансфер-станице гради се у Младеновцу.

Тихомиру Стевановићу уречена Деретина награда

Додела књижевне награде „Мирослав Дерета“ одржана је у Галерији 73. Награда за најбољи необјављени рукопис додељена је Младеновачанину Тихомиру Стевановићу за роман „Трговци сољу“.

Награда „Мирослав Дерета“ је ове године напунила осамнаест година и у књижевни свет донела осамнаест лауерата и њихових романа. Постала је бренд за себе, као и за Градску општину Чукарица. У додели књижевне награде учествовали су директорка Издавачке куће Дијана Дерета, председник ГО Чукарица Срђан Коларић, председник жирија Зоран Богнар, као и чланови жирија Петар В. Арбутина и Јасмина Ахметагић.

Овај број штампан је уз помоћ средстава добијених на конкурс ГО Младеновац за суфинансирање медија у 2022. години. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту, нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

Успешан наступ Младеновчана на Сајму етно хране и пића

Под куполама Београдског сајма одржан је од 30. новембра до 3. децембра 2023. године, 17. Сајам етно хране и пића – регионална смотре припремљених по традиционалним рецептима, на традиционални начин, а намењених тржишту у Србији и региону Југоисточне Европе. У централном делу хале 2 био је веома запажен и посећен штанд са производима Млекаре Границе и Удружења грађана Вредне руке (Рабровац), Собрашице (Јагњило), Пчелињака Станковић (Младеновац), Дестиљерије Деспот (Црквине-Младеновац), Пољопривредног газдинства Љубе Јанковића (Влашко поље) и других.

Млекарка Границе добила је Специјално признање за континуирани квалитет у робној групи „Производи од млека“ за јогурт са мин 2,8% млечне масти. У оквиру робне групе „Сокови од воћа и поврћа“, за производ сокови од мушмуле и дуње са медом, највеће признање Диплома сајма етно хране и пића припало је Пчелињацима Станковић из Младеновца.

Градској општини Младеновац уручена је Захвалница за подршку организацији 17. Сајма етно хране и пића у Београду.

В. С.

На листи РФ30 22 нова лека

До оболелих од најтежих болести стижу најсавременије терапије. У уторак је заседала Централна лекарска комисија и на листи лекова Републичког фонда за здравствено осигурање (РФ30) нашли су нови иновативни лекови - чак 22 терапије. Од тога, 16 су најсавременији лекови за лечење великог броја онколошких обољења - карцинома дојке, плућа, карцинома простате, али и за болести за које до сада није била доступна терапија о трошку Фонда. Радојевић Шкодрић каже да је то јако важна вест, поготово у моменту када се набавља и дијагностичка опрема.

- Захваљујући тој опреми, све већи број обољења биће откривен у раним стадијумима и то ће пратити иновативне терапије - истиче Радојевић Шкодрић.

Истиче да се на листи нових лекова који су усвојени налазе укупно 22 нова лека.

- То су лекови који до сада нису били на листи, нису били доступни пацијентима о трошку државе. Од тога, 16 су иновативни лекови. То су лекови који омогућавају драстично бољи квалитет живота и значајно продужавају живот - објашњава Радојевић Шкодрић.

Шест лекова са списка су терапијске алтернативе, наводи Радојевић Шкодрић и истиче да су то лекови за болести за које су и до сада постојале терапије о трошку државе.

- Пример је мултипла склероза. За готово све облике постоји терапија, али постоји одређен број пацијената који најбоље реагују управо на терапијске алтернативе и оне се сада налазе на листи. То је случај и са псоријазом. И за њу смо на листу ставили терапијске

алтернативе - наглашава Радојевић Шкодрић. Од 22 нова лека на листи, 17 су за онколошке пацијенте, наводи Радојевић Шкодрић.

- И даље смо, нажалост, прва земља у Европи по умирању од малигних болести. И у свету је познат пораст броја оболелих од малигних болести, готово је епидемија. Захваљујући овим средствима уводимо све већи број иновативних лекова захваљујући којим не можемо да смањимо број оболелих, али можемо да откривамо у раним фазама, да се постигне максимална ефикасност терапије и тиме се драстично продужава живот и побољшава његов квалитет - објашњава Радојевић Шкодрић.

Истиче да сада за све типове и стадијуме карцинома дојке постоје иновативне терапије. Такође, на листу су стављени лекови за карцином простате, карцином плућа, малигни меланом, колоректални карцином, карцином јетре и мултипли мијелом - малигно обољење крви.

Лекови ће се наћи у болницама за три до четири месеца Сања Радојевић Шкодрић наглашава да иновативни лекови у Србији нису више само нада за пацијенте, већ реалност.

- Најважније је да се пацијенти на време јављају на контроле. Држава је обезбедила најсавременије апарате, најсавременије лекове и ово је реалност - истиче Радојевић Шкодрић. Наглашава да је важно да постоји континуитет у стављању иновативних лекова на листу.

- Пре десетак година, укупно 21 иновативни лек је био на листи, а сада смо их само у једној години ставили 22. Укупно, од 2017. године, од када постоји континуитет и драстично улагање државе у иновативне лекове, стављено је 96 лекова - пет пута више у односу на пре десет година - наводи Радојевић Шкодрић.

Савети за пољопривреднике

Органска производња као начин живота

Органска биљна производња представља све производне системе који унапређују животну средину, социјалне и економске аспекте производње хране. Кључ успеха у овој производњи је плодност земљишта, уз вођење рачуна о биодиверзитету биљака и животиња, као и очувању животне средине. Органска производња значи да желите да радите заједно са природом, а не жеља да је победите. Оваква производња драматично редукује употребу хемо-синтетичких пестицида и ђубрива, као и других фармацеутских препарата. Уместо тога природни закони повећавају приносе и отпорност на болест, а све у циљу да крајњи производ буде здрава храна. Овај вид биљне производње заснива се на ротацији култура, биљним остацима, ђубривима животињског порекла, легуминозама, зеленишним ђубрењем, отпадним материјалима из анималне производње, механичком обради, биолошким пестицидима. Све ове компоненте помажу да се одржи продуктивност земљишта, снабдевање биљке хранљивим материјама, контролу инсеката и сл. На овај начин подстичу се традиционални начини гајења различитих култура. Уколико желимо да се бавимо органском производњом воћа, пре подизања воћњака треба детаљно проверити присуство корова, историју земљишта, урадити анализу земљишта на тешке метале и НПК, дренажу земљишта и избор места. Пре садње важно је поправити плодност земљишта и сузбити корове (посебно вишегодишње). Погледати и могуће недостатке неких других елемената. У младим воћњацима и виноградима добро је гајити и друге културе (цвеће, лековито биље итд). Битно је подићи ветрозаштитни појас пре садње, јер он штити младе саднице, повећава биодиверзитет, омогућава станиште за инсекте, смањује ниво прашине итд. Одржавање засада изводи се бољом зимском резидбом, уз примену редовне зелене резидбе, проређивање плодова, уз већи размак садње у јесен спаљивање опалог лишћа, дезинфекција пресека. Одржавање земљишта у органској воћарској производњи може се вршити плодоредом или ротацијом усева. Најчешћа применљива ђубрива у органској производњи су стајњак, компост и глистењак. Употреба синтетичких минералних ђубрива је забрањена, док се минерална ђубрива могу користити само ако су у својој природној форми без прераде. У органској воћарској производњи сузбијање корова се врши обрадом (машински де-

је могуће, а где није онда ручно), застирањем, гајењем живине, напасањем стоке, органски прихватљивим хербицидима на бази масних киселина и калијумових соли. Сирће, лимунска киселина, и уља детелине и мајчине душице се такође користе у сузбијању корова. У сузбијању болести и штеточина у органском воћњаку најважнија је превентива која се огледа у обавезном отклањању живе ограде око воћњака због аерације засада, обавезној дезинфекцији великих пресека приликом резидбе, подизање воћњака на директно изложеним местима сунцу, циркулацији ваздуха и доброј дренажности зељишта.

У заштити биљака могу се користити дозвољена средства, регулисана правилником о органској биљној производњи и ту спадају екстракти различитих тропских биљака од којих се праве фунгициди и инсектициди. На пример, у органској производњи за заштиту биља све се више користи минерал „Каолин“. У борби против инсеката користе се микроорганизми, корисни инсекти (бубамаре, стенице, богомољке), гајење живине у засадима, замке, феромони и феромонске клопке, механичке баријере итд. Корисни инсекти се могу привлачити неким биљем као што су мајчина душица, хајдучка трава, нана, али постоје и неке биљке које одбијају штеточине као што су невен, босиљак, бели лук, рузмарин итд.

Борба против глодара врши се обавезним уклањањем грана из воћњака јер су оне идеално место за презимљавање глодара, замкама итд. Пужеви голаћи се елиминишу посипањем међуредних простора љускама од јајета, пепелом, пиљевином. Против кртица најефикасније је гајење млечике. Воћне врсте које се релативно лако гаје у условима органског воћарства су шљива, купина и малина.

Дил.инј.воћарсџива и виноградарсџива Радена Пљакић, ПССС Београд

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	58,500	48,200	48,200	58,500	58,500	49,000	47,500		
2	50,200	50,200	57,600	42,300	50,200	50,200	50,200		
3	60,000	60,300	49,500	57,400	60,000	55,500	50,000		
4	35,000	37,400	29,800	47,600	35,000	37,400	60,000		
5	48,800	47,600	29,500	58,500	48,800	48,200	35,000		
6	54,900	58,500	37,200	50,200	28,500	58,500	48,200		
7	48,000	60,300	48,200	60,000	48,000	60,300	34,800		
8	37,600	60,000	52,500	35,000	37,600	37,400	28,500		
9	60,000	38,500	60,300	48,000	48,000	37,600	28,500		

Од 1. јануара 2024. г. ступа на снагу Закон о архивској грађи.

Законски, сва папирна архива мора да буде дигитализована. Ми смо младеновачка радња која стручно и квалитетно обавља посао дигитализације.

Позовите нас да се договоримо о сарадњи! **061/60-80-202**

Занимљивости о пчелама

Медоносне пчеле (*Apis mellifera*) производе мед већ 150 милиона година. Такође су еколошки виталне као опрашивачи. Пчела замахне око 11.400 пута у минути, због чега и чујемо звук „зујања”. Медоносне пчеле имају 170 рецептора мириса који им омогућавају родбинско препознавање, друштвену комуникацију унутар кошнице и проналажење хране. Просечна пчела произведе око 1/12 кашичице меда у свом животу, а током једног лета она посети 50-100 цветова.

Мозак пчеле је овалног облика и велик је као семе сусама, али то не значи да оне немају изванредну способност учења и памћења, те да нису способне да направе комплексне прорачуне везане за своје „излете”. Животни век пчеле у летњем периоду не прелази 50 - 60 дана, али зими живе и дуже од 5 месеци.

Матица може живети и до пет година (у ретким случајевима и до 7) и она је једина пчела у кошници која полаже јаја. Она је најпродуктивнија на лето када полаже и до 2.500 јаја дневно. Свака пчела у колонији има јединствен мирис, како би је чланови колоније могли препознати. Само пчеле радилице могу да убоду и то само ако осећају да су у опасности. Матице имају жаоку, али пошто никада не напуштају кошницу, нису ни угрожене. Док у већини случајева умру након што убоду човека, већина пчела не умре након што убоду друге инсекте или животиње. Разлог је тај што се жаока „закачи” за људску кожу и истргне је од тела пчеле.

Пчеле се не роде знајући како да направе мед. Младе пчеле све науче од старијих и искуснијих. Пчеле ради-

лице су заправо полно неразвијене женке. Мушке пчеле се зову трутови и они уопште не раде и немају жаоке, њихов једини задатак јесте парење са матицом. Колонија пчела састоји се од 20.000 - 80.000 пчела и једне краљице. Најмања пчела на свету је патуљаста пчела (Тригона минима). Дугачка је око 2,1 мм. Хималајска медоносна пчела (*Apis dorsata laboriosa*) је највећа медоносна пчела на свету. Одрасле јединке могу достићи дужину до 3цм. Највећа пчела је (*Megachile pluto*) која може нарасти до дужине од 39 мм. Према најновијим истраживањима медоносне пчеле знају да је планета округла, тако да могу рачунати углове како би се оријентисале. Пчела може одлетети од кошнице скоро 8 км и без грешке ће наћи пут назад. При лету без терета пчела развија брзину до 65 км на сат а крило пчеле направи преко 400 замаха у секунди. Медоносне пчеле комуницирају путем „плеса”. Пчеле су способне да рачунају, категоризују сличне предмете (као што су пси, мачке или људска лица), разумеју „исто” или „другачије”, као и симетричне и асиметричне облике. Једна пчела направи око 40 летова и посети око 4000 цветова у току једног дана. Јака и здрава пчелиња заједница у току једног дана може опрашити до три милиона цветова. Само 40 грама пчелињег саћа довољно је да прихвати чак 1,814 кг меда.

Пчелиње саће има основне елементе у форми шестоугла управо зато што такав облик омогућава ефикасну и економичну употребу простора и материјала од кога је саграђено.

Да би произвеле 1 кг меда пчеле треба у кошницу да унесу 3-4 кг нектара. Из једног цвета пчела усиса око 0,02 мг нектара.

Текст припремљен у сарадњи са Удружењем пчелара Младеновца

Како да дете пије лекове? (2)

Савети за примену лекова код деце су важни. Потребна је родитељска мудрост и вештина да би сте своју децу заштитили од непотребне и штетне примене лекова. **Лекове за одрасле не давати деци!** Давање лекова намењених одраслим особама у мањој, детету „прилагођеној дози погрешно је и врло опасно. Осим основне супстанце, у сваком леку постоје и различите додатне: конзерванси, стабилизатори, заслађивачи и сл. Само ако упутству за лек изричито стоји да је дозвољена примена код деце, са тачним дозама за одређени узраст или килажу, или ако је педијатар то препоручио, детету смете дати лек. Лекови прописани за неког другог Ако је ваше друго дете или дете ваше рођаке имало слично стање са сличним симптомима као и ваше дете у овом тренутку, немојте давати лек који је њима био прописан. Постоји могућност да сте погрешно проценили и да му тај лек неће помоћи или да чак може изазвати и компликације. Лекови за децу у облику таблета Беби ћете увек дати лек у облику сирупа, а ако ни старије дете још увек не уме да гута таблете, немојте му их давати, због могућег гушења. Ово се односи и на таблете за жвакање. Ако одређени лек не постоји у облику сирупа, питајте фармацеута да ли таблету можете преполовити (не смеју се све врсте таблета ломити) или помешати са храном, да би дете лакше примило лек, ако одбија на овај начин. Додатни парацетамол - НЕ Ако ваше дете узима парацетамол за снижавање температуре и ви пожелите да му да-те још неки популарни, комбиновани лек за прехладу како бисте му још мало олакшали патњу имајте у виду да већина тих препарата у себи садржи парацетамол, па се може десити да унесете прекомерну дозу. Увек треба да погледате шта је у саставу било ког лека, нарочито оног који у себи садржи комбинације различитих супстанци, да не би дошло до укрштања или дуплирања доза. Како беби дати лек? За почетак све припремите (шприц или кашичицу), измерите количину лека, али избегавајте да то радите пред малишаном. Затим се мало поиграјте са бебом, како би била опуштена.

Уколико имате некога ко вам може помоћи, нека та особа стави бебу на крило и покуша да јој одвуче пажњу, а ви јој ставите шприц у уста са стране и лагано ушприцајте лек између образа и десни, јер ће тако најмање осетити укусу, а и мање су шансе да га испљуне. Ако немате никог да вам помогне бебу умотајте у ћебе или пешкир, јер ћа се тако мање отимати. На крају јој дајте да сиса или јој ставите цуцлу. Уколико беба вришти и плаче када треба да попије лек покушајте да прибегнете неким триковима како би је одбродовољили: Покушајте прво на неки начин да јој одвучете пажњу, певајте песмицу, читајте, гледајте цртани, а када се мало смири брзо ушприцајте лек, а затим јој дајте да сиса или флашицу са мало воде или чаја.

Mr Ph Биљана Мушавцић

О ваздуху који удишемо

Све што треба да знате о ПМ 2.5 и ПМ 10 честицама

Познато је да ситуација у Србији није на задовољавајућем нивоу када је у питању заштита животне средине и често у последње време можемо видети поражавајућу статистику поготово када је у питању загађеност ваздуха. Веома често грађани се жале на: проблеме са дисањем; Иритирајући осећај у очима, грлу, носу; Нелагодност у грудима, итд. Све наведено је нормална појава када је у ваздуху повећана концентрација загађујућих честица тзв. ПМ честице.

Позната је чињеница да Младеновац, нажалост, често спада у градове у којима је ваздух лош и изазива велике проблеме грађанима. Недавно је Градска општина Младеновац издала решење о забрани појединих делатности које су се одвијале у кругу некадашњег концерна „Петар Драпшин“. Због спаљивања разних материја, бивало је дана када је Младеновац био у самом врху градова у којима је ваздух загађен преко свих дозвољених норми.

С обзиром да је проблем чистог, али и загађеног ваздуха, од изузетне важности за здравље и нормалан живот људи, „Младеновачки глас“ ће убудуће овом питању поклањати посебну пажњу. У центру пажње биће Младеновац и околина.

Шта су ПМ честице?

ПМ честице – суспендоване честице – Particulate matter, познате као невидљиве убице из ваздуха представљају прашину мању од 10 микрона, мешавину чврстих честица дима, чађи, прашине и киселине, уз тешке метале попут олова, кадмијума, никла и арсена, а настају као последица комбинованог утицаја грејања, саобраћаја и индустрије. У приорди су присутне и мање од 4, 2.5 па и 1 микрон

Уз ПМ10 увек иду и ПМ2.5 честице које још лакше доспевају у организам јер су ситније, и управо оне са собом носе тешке метале. ПМ2.5 честице су веома мале и оне могу да се уоче само помоћу микроскопа.

Савет стручњака: Проветравање просторије се препоручује од 11 па до 17 сати, када је концентрација ПМ честица у ваздуху мања. Рани јутарњи часови су најкритичнији. Увече је мања продукција дима и гасова из саобраћаја па је ситуација нешто повољнија увече него ујутру.

Које здравствене проблеме могу изазвати ПМ честице?

Због мале величине ПМ честице се понашају као гас. Продире кроз дисајни систем у алвеоле чак и до крвотока. У случају удисања ПМ честице скраћују дах, срце се напреже да

би компезовало смањени унос кисеоника и при том се исцрпљује. Често могу изазвати осећај гушења чак и напад астме. У случају веће концентрације и дуготрајној изложености могу утицати и на повећању крвног притиска, срчаног или можданог удара па и преране смрти.

Иако влада мишљење да су људи који болују од ресираторних обољења под већим ризиком, заправо, људи који болују од кардиоваскуларних болести су више изложени штетном дејству ПМ честица. У најугроженију категорију спадају деца и старији.

Савет стручњака: Кад год сте у колима укључите рецикулацију ваздуха, да се не би усисавао ваздух од споља.

Која концентрација ПМ у ваздуху је дозвољена?

Европска унија и Светска Здравствена организација прописале су граничне вредности за ПМ честице које износе:

EU – ПМ10 честице 40µg/m³; ПМ2.5 честице 25µg/m³

SZO – ПМ10 честице 20µg/m³; ПМ2.5 честице 10µg/m³

Према Светској здравственој организацији уколико живите у месту у ком је концентрација ПМ2,5 честица до 12 µg/m³, оно се може сматрати здравим, док је концентрација до 35 µg/m³ нездрава за осетљиву групу као што су деца, старије особе, труднице и људи са осетљивим ресираторним системом. Кад се прекорачи граница од 55 µg/m³, говоримо о скроз нездравој средини и великој изложености ризику.

Да ли помажу маске за лице? Треба истаћи да се загађење у ваздуху налази у две фазе: Честична фаза и Гасна фаза

Маске могу бити од користи само ако је у питању честична фаза загађења. Када је у питању гасна фаза њихова употреба нема неки нарочит ефекат. Маске које су код нас у продаји су хирушке и оне практично немају никакав значај. Осим њих постоје нано-маске које су скупље али делотворније. Савет стручњака: Оно што би могло да помогне је вунени шал који спречава продирање честица и до 80 одсто јер вунени шал има филтрациону способност.

Да ли физичкој активност треба избегавати у условима повећаног загађења? Стручњаци саветују да треба смањити боравак напољу и интензитет физичких активности у условима повећаног загађења ваздуха.

Утицај ПМ честица на животну средину

ПМ честице могу бити дуго ношене ветром а затим таложене на земљи или води. У зависности од њиховог хемијског састава, ефекти њиховог таложења могу се одразити и на: ПМ честице утичу на ПХ вредност и чине језера и потоке више киселима; Мењају нутритивне вредности у приобалним водама и великим речним сливовима; Исцрпљују хранљиве материје из земљишта; Оштећују осетљиве шуме и пољопривредне културе; Утичу на разноликост екосистема; Доприносе ефектима киселих киша; ПМ честице могу обојити и оштетити камен и друге материјале, укључујући важне културне објекте као што су статуе и споменици. Неки од ових ефеката повезани су са утицајем киселих киша; Ако је ниво ПМ2.5 загађујућих честица у ваздуху већи онда и магла постаје постаје гушћа што додатно утиче на видљивост.

Савет стручњака: Како би били сигурни да је ваздух који удишете чист, користите пречишћиваче ваздуха. Наравно приликом њихове употребе у просторији прозори морају да буду затворени.

У следећем броју:

ПМ 2.5 честице и трудноћа

Да ли сте знали да ПМ2.5 честице могу да утичу на здравље Ваше бебе чак и пре него што се она роди? У студији су истраживачи истражили везу између мајчиног излагања према ПМ2.5 и преваленције аутистичног спектра поремећаја (Autism spectrum disorders – ASD).

Савешти за власнике аутомобила

Ово обавезно проверите пред полазак на пут

Без обзира на поузданост савремених аутомобила и упркос пажљивом сервисирању и одржавању, никада није могуће потпуно избећи ризик квара. А свако најмање жели да му се то догоди на путу при дебелом минусу или снежном покривачу. Због тога је препоручљиво пре одласка на путовање извршити брз преглед возила, који сваки просечан возач или власник аутомобила може да уради. Пре војње потпуно натовареног аутомобила, потребно је повећати притисак ваздуха у гумама како би се побољшало управљање додатном тежином. Одговарајуће вредности су у упутству за употребу. Након тога следи преглед профила гуме; ако је излизан са једне стране, има смисла измерити и подесити поравнање точкова. Истрошен газећи слој значи да на мокром друму постоји опасност од клизања или тзв. аквапланинга. Због тога стручњаци препоручују замену гума чим дубина газећег слоја падне испод три милиметра.

Припрема за дужи пут је такође добар разлог да проверите целокупно осветљење возила. Проверите брисаче раде ли исправно и пуњење резервоара течности за прање шофершајбне су разумни задаци, као и темељно чишћење шофершајбне с обе стране, које често даје запањујуће резултате. Препоручује се преглед расхладне течности и течности за кочнице: ако је ниво течности очигледно пренизак, доливање није довољно и у том случају препоручујемо вам посету сервису како би се утврдио узрок губитка течности. Ако систем за хлађење изгуби воду, постоји опасност од прегревања мотора, а недовољно кочионе течности може да смањи учинак кочења. Истрошене кочионе плочице и кочиони дискови или сувише стара кочиона течност такође представљају безбедносни ризик.

Трећа тачка инспекције је ниво моторног уља, који увек мора бити између ознака MIN и MAX на шипки за мерење нивоа. Савремени аутомобили имају електронске мерне уређаје са дисплејом на централном екрану. Сервисна налепница или напомена у моторном простору и сервисна књижица показују када је потребна замена уља. Упркос овим променљивим температурама, акумулатор може отказати, али увек ће вам најавити свој проблем, на вама је да га

уочите. Данашњи акумулатори за аутомобиле не захтевају одржавање и издржљиви су - али због све већег броја електронике у возилима, изложени су и интензивној употреби. Ако се стартер окреће при паљењу приметно спорије него што је нормално, то значи да је батерија слаба. Замена има смисла у таквим случајевима, нарочито зими, јер је пуњење алтернатором током (чак и дужих) путовања обично довољно само за краткотрајну неометану употребу.

Жељко Мушавцић

Одржан „Валтер фест“

Пројекцијама филмова „Мања“ редитеља Николе Кончаревића и „Хероји Халијарда“, ратне драме у режији Радоша Бајића започео је младеновачки Валтер фест. Због радова на реновирању Центра за културу и Туризам Младеновац овогодишње пројекције одржане су у амфитеатру хотела Селтерс. Валтер фест је манифестација која се одржава у Младеновцу од 2018. године и има за циљ да кроз одабрани репертоар филмова најновије продукције покаже квалитет, креативност и богату разноликост филмске продукције у Србији током године.

У суботу 2. децембра одржане су три пројекције: Драма „Овде ће проћи пут“ у режији Нине Огњановић, затим „Lost Country“, Владимира Перишћа који се бави политичким дешавањима деведесетих година и младеновачка премијера „Чувари формуле“ најновији филм у режији Драгана Бијелогрића по сценарију Вука Ршумовића. Реч је о сценарију који је настао по мотивима романа „Случај Винча“ професора Горана Милошевића. Последњег дана Валтер феста, у недељу 3. децембра приказан је „3211“ биографски филм из 2023. године о музичару Расти и његом одласку у затвор. Режију за ово остварење потписују Данило Бећковић и Андријана Стојковић. Најновији филм редитеља Милорада Милинковића „Што се боре мисли моје“ који је и косценариста са Драгољубом Стојковићем говори о периоду живота кнеза Михаила Обреновића непосредно пре и за време агента. Валтер фест је затворен пројекцијом филма „Покидан“ у режији Сузана Пурковић, сценарију Вање Булића, Николе Здравковића и Марка Бацковића по мотивима аутобиографије „Ово сам ја“ певача Аце Лукаса.

Драјан Николић

Савешти за власнике мачака

Како изгледа здрава мачка?

Мачка здраве грађе, пажљиво негована и чувана, заштићена од несрећа, може да живи двадесет и више година. С обзиром на то да се мачка у старости понаша као и свако друго биће - веома ретко доживи дубоку старост јер јој је потребно поклонити много труда, неге, пажње... Важно је за власника мачке да буде свестан ризика по здравље љубимца. Са малим изузетком неколико ретких, али озбиљних болести, основно правило је да се мачка добро храни, да води рачуна о сопственој хигијени и да има густо, сјано крзно, да показује интересовање за спољни свет. **НОРМАЛНИ ВИТАЛНИ ЗНАЦИ**
Температура: 37,8 до 39,2 степени Целзијусових
Пулс: 80 до 150 за одрасле јединке, 80 до 175 за младе, 150 до 200 за мачиће
Дисање у минути: 20 за одрасле јединке, 20 до 30 за младе, 30 до 40 за мачиће
Урин: бистар и жут, да нема присуства непријатног мириса осим код мачака у терању. **КАКО САЧУВАТИ ЊЕНО ЗДРАВЉЕ:** Држати животињу на начин који одговара њеној природи,

предузети превентивне мере против главних ризика за нормалан развој. Одвести новорођенчад маче код ветеринара и проверити здравствено стање. Ако свакодневно проводите много времена са вашом мачком, брзо ћете увидети да ли је здрава или болесна. До промене најчешће долази у исхрани или обављању тоалете. Брзо ћете моћи да реагујете променом исхране. Важно је да ваша мачка увек добије свежу воду у чистим посудама, такође свежу храну и да јој је на располагању чист нужник. Исто тако

до разних инфекција и зараза може доћи приликом парења о чему треба водити такође рачуна.

На шта треба обратити пажњу
Старост 9-10 дана: отварање очију пазити да није дошло до неке упале. 4-5 недеља: прво чишћење од глиста. 7 недеља: друго чишћење од глиста. 8 недеља: прва вакцинација против куге. 10 недеља: прва вакцинација против упале дисајних органа. 11 недеља: друга вакцинација против куге и прва против беснила (комбинована). 12 недеља: друга вакцинација против упале дисајних органа. Провера здравља Очи: чисте, светле отворене, не треба да буде сузне са мљама, трећи капак. Анус: да је чист - замазан. Дисање: мирно и правилно - тешко са дахтањем. Длака: равно полегла, сјајна - масна, наоштрена, нападнута паразитима. Кожа: сува и глатка - масна, да се перута и црвени. Нос: хладан и влажан - сув, беличаст са флекама. Уши: потпуно чисте - црне са наслагама и мрљама. Пулс: нормалан - пребрз или преспор. Зуби: бели без наслага - тамни или са наслагом. Слузокожа десни: светло роза - сувише бледа или сувише црвена.

Мирјана Крбачевић,

Фото: Горан Ђаковић, www.nasura.rs

Рукомеј, Прва лига Београд

РК Раковица - РК Младеновац 39:33 (18:16)

Играно у Младеновцу у Спортском центру. Гледалаца: 50. Судије: Микић и Лаловић (Београд). Контролор: Вељковић (Београд).

РК РАКОВИЦА: Кеџман, Тодоровић, Меденица 3, Вуканић 1, Шестић 3, Бунчић Дејан 12, Мартиновић 2, Михајловић 1, Бунчић Бојан 4, Поповић Марко 8, Поповић Михајло, Којић, Вујовић 1, Кошничаревић 1, Марковић 2. Тренери: Џикић и Поповић.

РК МЛАДЕНОВАЦ: Максковић, Рајковић, Павић 2, Цонић 2, Павловић 4, Радовановић 1, Дикић 2, Вујановић 4, Живковић, Мијатовић, Ђорђевић 4, Дамњановић, Вуковић 3, Перезић 11, Никић. тренер: Бојан Максковић.

Договором о замени домаћинства, Младеновчани су у 9. колу Прве лиге Београда на свом паркету „гостовали“ другопласираној Раковици и поражени резултатом 39:33.

Раковица је од почетка сусрета имала резултатску предност, али су Младеновчани у завршници првог полувремена, тачније у 28 минути успели да анулирају заостатак од пет голова тако да је на семафору писало 16:16. Међутим исхитрени потези у фази напада и дискутабилне судијске одлуке поново су Раковицу вратиле у вођство и први део сусрета завршен је резултатом 18:16.

У другом полувремену Младеновчани никако нису успевали да ухвате прикључак, губили и са седам голова разлике да би сусрет био завршен резултатом 39:33.

Раковица је после победе у хали Спортског Центра „Љубомир Ивановић Геџа“ пришла на само бод заостатка у односу на водећи Нови Београд (14 бодова), док се Младеновчани налазе на четвртм месту са 8 бодова.

1	Novi Beograd	7	7	0	0	224	151	+73	14
2	Rakovica	8	6	1	1	269	236	+33	13
3	Crvena zvezda 2	7	4	1	2	212	194	+18	9
4	Mladenovac	8	3	2	3	234	250	-16	8
5	BASK Soko	7	2	2	3	191	194	-3	6
6	Lazarevac	7	3	0	4	186	216	-30	6
7	Sportski Centar Voždovac 2012	8	2	0	6	216	253	-37	4
8	RSU Akademija Lečić	7	1	1	5	199	218	-19	3
9	Partizan 2	7	1	1	5	183	202	-19	3

У наредном колу Младеновац гостује Партизану II који се налази на последњем месту са 3 освојена бода.

Одбојка - Прва лига Србије

Смедеревци били прејаци

Смедерево Царина - Младеновац 3:0

После три везана тријумфа, одбојкаши Младеновца претрпели су убедљив пораз у Смедереву. Сусрет 8. кола Прве лиге Србије припао је Смедерево Царини, тиму који је показао доминацију у свим сегментима игре што се најбоље осликава резултатима по сетовима, а посебно у трећем - 25:15, 25:20 и 25:9. Младеновчани се после осам кола у конкуренцији дванаест клубова налазе на

осмом месту са скором 3/5. У 8. колу постигнути су резултати: Железничар –Топличанин 3:2, Дубочица –Спартак (Љиг) 3:1, Нови Пазар – Нови Сад 3:0, Дунав Волеј – ВГСК 1:3 и Косовска Митровица – Клек Србијашуме 3:1.

У наредном колу Младеновчани дочекују у петак, 8. децембра од 20 сати Косовску Митровицу. Утакмица ће бити одиграна у Спортском центру. Остали сусрети. Нови Сад - Дунав Волеј, Спартак - Нови Пазар, Клек Србијашуме - Дубочица, Топличанин - Смедерево Царина и ВГСК - Железничар.

1	Dubočica	8	7	1	21	7	+14	20
2	Spartak (Lj)	8	7	1	22	10	+12	18
3	Novi Sad	8	6	2	20	9	+11	18
4	Novi Pazar	8	5	3	19	11	+8	16
5	Smederevo Carina	8	4	4	16	13	+3	14
6	Topličanin	8	3	5	15	18	-3	11
7	Kosovska Mitrovica	8	3	5	11	17	-6	10
8	Dunav Volley	8	3	5	14	18	-4	9
9	Mladenovac	8	3	5	12	19	-7	8
10	Železničar	8	3	5	10	21	-11	6
11	VGSK	8	2	6	13	20	-7	8
12	Klek Srbijašume	8	2	6	8	18	-10	6

Кошарка - 1. МРЛ Центар 1

Мондо Баскет - Младеновац 75:73

Кошаркаши Младеновца поражени су у Батајници, минимално, у сусрету са екипом која је до овог кола имала само једну победу. На крају, домаћи су били бољи за два коша. По четвртинама било је 21:18, 19:25, 20:15, 15:15. У деветом колу КК Младеновац у недељу, 10. децембра од 14 сати у Спортском центру дочекују екипу Житко Баскет која је последња на табели, без иједне победе.

1. Земун Борац	7	7	0	595 : 480	14
2. ИБЦ	8	6	2	697 : 565	14
3. Парагон	8	6	2	709 : 624	14
4. Младеновац	8	3	5	578 : 628	11
5. Жарково	7	3	4	534 : 568	10
6. Торлак	7	3	4	520 : 581	10
7. Мондо Баскет	8	2	6	562 : 650	10
8. Житко Баскет	7	0	7	511 : 610	7

**БЕСПЛАТНО
КЛИЗАЛИШТЕ**
ЗА СВЕ МЛАДЕНОВАЧКЕ МАЛИШАНЕ

Центар за заштиту људских и мањинских права и вредности ОКО Младеновац

Јесење активности:

3. децембар

Започели смо сарадњу са Банка хране Војводине - Фоод банк Војводине, која укључује заједничко учешће на платформи tanjirpotanjir.rs Ова сарадња има за циљ пружање помоћи особама из осетљивих група са територије општине Младеновац кроз доделу воћа и поврћа које обезбеђујемо из Махи продавница.

Захваљујемо се Банци хране Војводине која је препознала нашу организацију као партнера у намери ширења културе добротинства и солидарности.

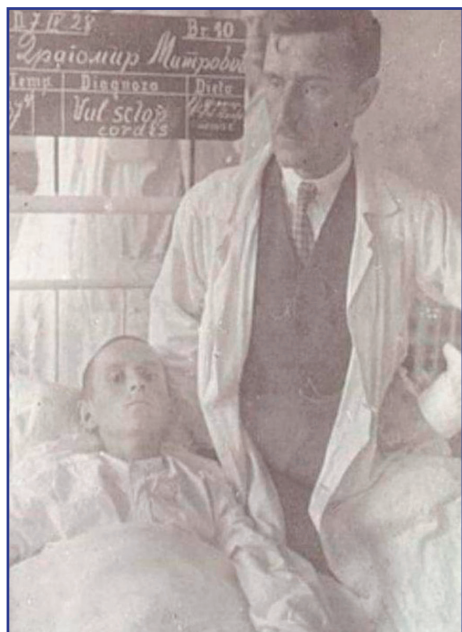
Доктор Јован Мијушковић

Рођен у Нишу 16. септембра 1886, доктор који је **први у свету** урадио успешну операцију на отвореном срцу дечаку чобанину, са слика у Ваљеву 1928 године.

У свету операције на отвореном срцу долазе 20 година касније, средином 50-тих.

Доктора Јована Мијушковића комунисти **стрелјају** 1944 у Београду.

Корен србског проблема је у 1944. години, данас је већ метастаза.

Занимљивости

Последња жеља Александра Великог

На смрти, Александар је позвао своје војне генерале и рекао им своје три коначне жеље:

1. Најбољи лекари треба да носе његов ковчег.
2. Богатство које је он сакупио (новац, злато, драго камење) треба расути дуж поворке до гробља.
3. Руке треба да буду опуштене, тако да висе ван ковчега да их сви виде.

Један од његових генерала, који је био изненађен овим необичним захтевима, питао је Александра да објасни.

Ево шта је Александар Велики имао да каже:

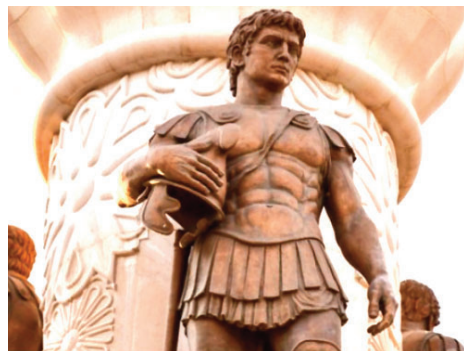
1. Желим да најбољи лекари носе мој ковчег да покажу како, суочени лицем у лице са смрћу, чак и најбољи лекари на свету немају моћ да лече
2. Желим да њих буде прекривен мојим блајом, иако да свако види да ће материјално бољаштво што сам стекао на Земљи остати на Земљи.
3. Желим да се моје руке љуљају на вешру, иако да људи схвате да смо дошли на овај свет празних

руку и да највише овај свет празних руку није најдрагоценије благо сасвим исцрпљено, а што је ВРЕМЕ које наше највредније благо, јер је ограничено.

Ми не уносимо у наш гроб било какво материјално богатство. Ми можемо да стекнемо више богатства, али не можемо стећи више ВРЕМЕНА.

Када смо некеме дали део нашег ВРЕМЕНА, ми смо, уствари, дали део нашег живота који никада нећемо моћи да вратимо. Наше ВРЕМЕ је наш живот!

Најбољи поклон који можеш дати својој породици и пријатељима је твоје ВРЕМЕ.

припремила Марија Т.С.

МАЛИ ОГЛАСИ

ИЗДАВАЊЕ СТАНОВИ - КУЋЕ

ИЗНАЈМЉУЈЕМ кућу са гаражом, киоском, смештајем, на 3 ара ограђеног дворишта у „Тозино воћу“ за 500 евра. Евентуално младом, запосленом брачном пару договор само за кућу. **063/310-205**

ИЗНАЈМЉУЈЕМ смештаје у „Тозино воћу“. **063/310-205**

ИЗНАЈМЉУЈЕМ смештаје различитог комфора на више локација у Младеновцу. **063/310-205**

ИЗДАЈЕМ собе преко пута бање Селтерс, улица Краља Петра Првог. **063/310-205**

СТАНОВИ КУПОВИНА-ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ двособан стан 47м², ужи центар Младеновца, улица Његошева, трећи спрат, новија градња, гас, паркинг. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ стан у „Пјациети“, 53м². **065/669-8177**

ПРОДАЈЕМ гарсоњеру 25м² у ул. Краљице Марије, има подрум. Може и замена по договору. **011/8237-750**

ПРОДАЈЕМ стан од 51м², ул. Вука Караџића 48/2, приземље. **064/208-10-94**

ПРОДАЈЕМ стан 50м²+тераса+подрум, ул. Краља Петра I 299, 4. спрат. 41.000 евра, фиксно. **065/66-981-77**

КУЋЕ ПРОДАЈА - КУПОВИНА

ПРОДАЈЕМ кућу 56м² са 10 ари плаца. **064/911-52-35**

ПРОДАЈЕМ кућу-викендицу 60м² са недовршеним поткровљем и терасом 10х4м, на плацу 27 ари са два помоћна објекта, амбар и млекар, са шљивиком 10 ари у пуном роду, са доста смокви, вињага и остало воће. Налази се код доње школе у Ковачевцу. **011/8231-537, 062/299-703**

ПРОДАЈЕМ две куће у Ковачевцу у једном дворишту, укупно преко 300м² са 15 ари плаца, асфалт до куће. Цена 80.000 евра, фиксно. **063/154-65-12**

ПРОДАЈЕМ кућу у Међулужју, 90м² са 19 ари плаца. **066/900-23-23**

ПЛАЦЕВИ

ПРОДАЈЕМ или мењам за некретнину 4 хектара обрадивог земљишта у Село Младеновцу. **063/282-085**

ПРОДАЈЕМ плацево од 5 ари. На плацу гас, вода, канализација, струја. Дозвољена градња. Ул. 11. новембра у Младеновцу. **063/256-169, 064/142-94-98**

ПРОДАЈЕМ парцелу број 3216, 0,41 ха грађевинско земљиште, дозвољена градња испод земље 6 а изнад 4 спрата. Трофазна струја, канализација, градска вода. Цена 2500 евра по ару. Налази се у Младеновцу, ул Бранислава Петронијевића, 1 км од „Роде“. **060/53-00-517**

ПРОДАЈЕМ њиву или део њиве у Малом Пожаревцу у грађевинској зони, поред пута са тврдом подлогом. У близини прикључци за воду, струју и гас. Цена по договору. **066/930-25-74**

ПРОДАЈЕМ имање у Кораћици, Јовиски крај, испод Космаја, око 2 ха са кућом и окућницом, помоћном зградом, асфалт, струја, вода, телефон. Кп.бр. 686 ; 687; 529 и 530 к.о.Кораћица. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ у Неменикућама плац од 23 ара. Плац је из два посбна дела. Грађевинско земљиште кп. бр. 2408/5. Викенд зона, мирно, пут до плаца, струја, вода, гас... **065/8222-605**

ИЗДАЈЕМ на дужи рок пашњак у Шепшину и стају за овце. Пашњак је ограђен, величине око једног хектара са преградама за економично коришћење. Погодан а овце и козе. Налази се на почетку села и удаљен је од асфалта око стотину метара. Идуће године, може бити проширен са још две парцеле које су сада под усевиња. Плаћање и у натури или уделом у послу, односно заједничким стадом, могући сваки договор прихватљив за обе стране. **064/153-33-85**

ПРОДАЈЕМ 5 ха у Кораћици-Петкајски крај, 5 км од врха Космаја, засад лешника стар 3,5 година, ограђен, артечки бунар, урађен кап-кап систем са природним падом. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ њиву од 1,67 ха у Шепшину, потес Доња Маковица, под багремом, по цени од 80 евра по ару. Њива се састоји из две спојене парцеле, К.пбр. 2202 и 2203/1. Може и само продаја багрема за отег. Улажите паметно. Ако купите њиву и посечете багрем за отег земља ће вам остати бесплатно. Само озбиљне понуде. **064/153-33-85**

ПРОДАЈЕМ плац од 30 ари на Космају, Оглавци. Асфалт поред плаца, струја. **065/8222-605**

ПОСАО

ПОТРЕБАН сарадник на раду око смештаја. **063/310-205**

ЧИСТИМ станове и куће у Младеновцу и Београду. **064/910-36-00**

ПОТРЕБНА спремачица. **063/310-205**

ОЗБИЉНА ЖЕНА чувала би старију женску особу или децу у Младеновцу и околини. **061/182-35-66**

РАЗНО

ПРОДАЈЕМ зидану гаражу у центру града, Краља Петра I 189, улаз са улице, наспрам послатичарнице „Вардарац“. **061/651-63-24 (Драган)**

ПРОДАЈЕМ кожно јакну „Ренцерку“, универзална величина. **063/87-16-659**

ПРОДАЈЕМ казан од 100 литара за печење ракије, са мешачем. **064/484-52-04**

ПРОДАЈЕМ више шиваћих машина са монофазним моторима, за индустријску производњу. **063/242-614**

ПРОДАЈЕМ шпорет „Смедеревац 9“, није коришћен. **011/8231-537, 064/367-60-07**

ПРОДАЈЕМ нов, некоришћен, трпезаријски сто димензија 160+40х90 цм, са 6 тапацираних столица. Боја светли орах. Комплетну сателитску антену са пратећом опремом. Гардероба за пунице даме: мајице, блузе, панталоне, јакне и остало. Комад 50 дин, цак 80€. **064/265-02-49**

ПРОДАЈЕМ шпорет Алфа Врање, добро очуван. Цена 35.000 динара, може на чекове. **065/8201-404**

ПРОДАЈЕМ половну столарију са алуминијумским ролетнама за двоспратну кућу. **065/673-24-75**

ПРОДАЈЕМ цистерну за воду од полиестера запремине 4000 литара, пластичне буриће од 200 литара, сиве 50 комада. **064/15-333-85**

ПРОДАЈЕМ балирано ливадско сено и домаћу ракију од шљиве, комову и од кајсије. **064/263-03-48**

ПРОДАЈЕМ гусане тегове, бенч клупу, сталке и шипку за фитнес; Форд Фиеста 1997. годиште. Власник. **065/673-24-75**

ПРОДАЈЕМ кухињске елементе: судопера са уграђеним бојлером од 5л, радни део са фиокама 140цм, три висића дела 2 метра, боја хрестовине. **064/614-12-98**

КУПОН бр. 494

важи за ЈЕДАН мали оглас
Цена огласа без купона 50 дин.

DUŠAN MARINOVIĆ

Dresura pasa

Pitanja & Odgovori

eKnjiga

Drugo
dopunjeno izdanje!

Kako da u stvarnom
životu ne upropastite
svog psa?

Početni
i srednji nivo!

652 strane

Socijalizacija, ponašanje, psihologija,
kućno vaspitanje i obuka pasa svih rasa. Korak po korak.

www.natura.rs